

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА АВІАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ**

з дисципліни «Психологія девіантної поведінки»
за спеціальністю 053 «Психологія»

Укладач:
доцент кафедри авіаційної
психології Т. Вашека

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри авіаційної психології

Протокол № ____ від «__» _____ 2023 р.

Завідувач кафедри

Лада ЯКОВИЦЬКА

Тема 1. Девіантологія як наука.

План

1. Психолого-історичний аналіз поняття норми та відхилення.
2. Соціальна природа девіантності. Соціальні функції девіантної поведінки.
3. Методи психологічної діагностики девіантної поведінки особистості.

У ході підготовки до першого питання необхідно розглянути такі підходи до визначення поведінкової норми, патології та девіації: соціальний, психологічний, психіатричний, етнокультурний, віковий, гендерний, феноменологічний. Розуміючи, що є нормою, варто проаналізувати схожість та відмінність креативної особистості та особистості девіантна.

Зважаючи на культурну та історичну обумовленість норми, охарактеризувати історичну динаміку розуміння, що є нормою, а що відхиленням.

Розглядаючи друге питання, варто проаналізувати функції девіантної поведінки особистості для суспільства в цілому та визначити професійну позицію спеціаліста девіантолога. Особливо звернути увагу на позитивні девіації.

Готуючись до третього питання, студентам необхідно виокремити два напрямки діагностики девіантної поведінки. Перший напрямок – діагностика можливих причин девіантної поведінки (соціально-психологічна дезадаптованість, патохарактерологічні особистісні порушення, депресія). Другий напрямок – діагностика різних форм девіантної поведінки (діагностика комп'ютерної залежності тощо).

Література

1. Вашека Т.В. Психологія девіантної поведінки: навч. посібник / Т.В. Вашека, О.М. Долгова. К.: НАУ, 2018. 204 с.
2. Ківенко Н. В. Девіантна поведінка: сучасна парадигма. Ірпінь: Академія Державної податкової служби України, 2002. 240 с.
3. Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: Навч.-метод. посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.